

I. अधः प्रदत्तमनुच्छेदं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत ।

A

लोकमान्यः बालगङ्गाधरतिलकः अस्माकं देशभक्तानां शिरोमणिः आसीत् । सः अस्मान् स्वतन्त्रतायाः पाठम् अपाठयत् । तेन देशस्य अपूर्वा सेवा कृता । “ स्वाराज्यम् अस्माकं जन्मसिद्धः अधिकारः ” इति सः अवदत् । तस्य जन्म महाराष्ट्रे रत्नगिरि जनपदस्य चिरबल नामके ग्रामे अभवत् । पिता गङ्गाधरशुक्ला शिक्षकः आसीत् । माता पार्वतीबाई परमसुशीला ईशभक्ता च नारी आसीत् । गङ्गाधरः स्वपुत्रं बाल्ये एव मराठी भाषां, गणितं, संस्कृतं च अपाठयत् । तिलकस्य संस्कृते महती रुचिः आसीत् । गणिते च एषः महान् विद्वान् आसीत् । अतः बालगङ्गाधरः ज्योतिषग्रन्थान् अरचयत् ।

1. देशस्य अपूर्वा सेवा कृता ।

1) पिता	2) तिलकेन	3) संस्कृते	4) महान्

2. तिलकस्य पिता आसीत् ।

1) शिरोमणिः	2) अधिकारः	3) विद्वान्	4) शिक्षकः

3. तिलकं संस्कृतं अपाठयत् ।

1) लोकमान्यः	2) पार्वतीबाई	3) ईशभक्ता	4) गङ्गाधरः

4. अनुच्छेदे “ मूर्खः ” इत्यस्य विलोमपदं प्रयुक्तम् ।

1) विद्वान्	2) अधिकारः	3) तिलकः	4) पिता

5. “ अभवत् ” इत्यस्य कर्ता ।

1) तस्य	2) जन्म	3) चिरबल	4) महाराष्ट्रे

II. अधः दत्तेभ्यः प्रश्नेभ्यः निर्देशानुसारं विकल्पेभ्यः समुचितं समाधानं चिनुत ।

6. “ ढ ” वर्णस्य उच्चारणस्थानं ।

1) कण्ठः	2) नासिका	3) मूर्धा	4) तालुः

7. “ लवकुशौ ” इति पदे तालव्यः वर्णः ।

1) ल्	2) व्	3) श्	4) उ

8. “ प्रद्युम्नः ” इत्यस्य वर्णविन्यासः ।

1) प्+र्+अ+द्+य्+उ+म्+न्+अः	2) प्+र्+अ+द्+य्+उ+म्+न्+अः
3) प्+र्+अ+द्+य्+उ+म्+न्+अः	4) प्+र्+अ+द्+य्+उ+म्+न्+अः

III. अधः दत्तेभ्यः समयसम्बद्धप्रश्नेभ्यः विकल्पेभ्यः समुचितं समाधानं चिनुत ।

9. जननी (6.15) पाकारम्भं करोति ।

1) पादोन षड्वादने	2) पादोन पञ्चवादने	3) सपादषड्वादने	4) सपादपञ्चवादने

10. यानं (1.30) आगमिष्यति ।

1) सार्ध-एकवादने	2) सार्ध-द्विवादने	3) सार्ध-त्रिवादने	4) सार्धसंवादने

11. माता :-पुत्रि!भवत्याः मित्रं द्विवादने आगमिष्यति खलु!

1) 02.00	2) 03.02	3) 00.02	4) 20.00

IV. अधः दत्तानि रिक्तस्थानानि पूरयितुं विकल्पेभ्यः समुचितम् अव्ययपदं चिनुत ।

12. गिरयः सरितश्च महीतले भवन्ति रामायणीकथा लोकेषु प्रचलिष्यति।

1) अपि-च	2) इति-इव	3) यावत्-तावत्	4) क्व

13. अद्यतनकाले बालाः युवकाः निर्णयं स्वीकुर्वन्ति ।

1) इव	2) पुरा	3) सहसा	4) मा

14. सूर्यः अग्निः दहति ।

1) यावत्-तावत्	2) इति	3) इव	4) श्वः

V. अधः प्रदत्तेभ्यः शब्दरूपप्रश्नेभ्यः निर्देशानुसारं विकल्पेभ्यः समुचितं समाधानं चिनुत ।

15. “ गुरु ” शब्दस्य चतुर्थी-एकवचनम्।
 1) गुर्वोः 2) गुरुवे 3) गुरुवे 4) गुरुणा
16. “ ननन्दृ ”शब्दस्य द्वितीया-बहुवचनम्.....।
 1) ननन्दा 2) ननन्द्रोः 3) ननन्दृः 4) ननन्दृषु
17. “ वारि ” शब्दस्य षष्ठी-बहुवचनम्।
 1) वारिणोः 2) वारीणाम् 3) वारिणाम् 4) वारणम्
18. “ चतसृषु ” इत्यस्य विभक्तिः, वचनञ्च।
 1) चतुर्थी-बहु 2) पञ्चमी-बहु 3) षष्ठी-बहु 4) सप्तमी-बहु
19. “ एक ”शब्दस्य स्त्रीलिङ्ग-चतुर्थी-एकवचनम्।
 1) एकस्मै 2) एकस्य 3) एकस्यै 4) एकस्याः

VI. निर्देशानुसारम् उपपदविभक्तिसम्बद्धप्रश्नेभ्यः विकल्पेभ्यः समुचितं समाधानं चिनुत ।

20. शिक्षकः छात्रेषु ।
 1) क्रुध्यति 2) स्निह्यति 3) रोचते 4) नमः
21. पुरतः मार्गः अस्ति ।
 1) गृहस्य 2) गृहेण 3) गृहात् 4) गृहे
22. देवालयं वृक्षाः सन्ति ।
 1) पुरतः 2) बहिः 3) परितः 4) अन्तः
23. संस्कृतं रोचते ।
 1) पितरम् 2) पित्रे 3) पितुः 4) पिता
24. कक्ष्यायाः छात्राः खेलन्ति ।
 1) बहिः 2) अलम् 3) परितः 4) स्निह्यति

VII. अधः प्रदत्तेभ्यः व्यावहारिकपदावलिसम्बद्धप्रश्नेभ्यः विकल्पेभ्यः समुचितं समाधानं चिनुत ।

25. इत्यस्य नाम ।
 1) वल्लकी 2) आपाकः 3) दूरप्रवर्तकम् 4) ध्वनिवर्धकम्

26. अधः प्रदत्तेषु “ कर्कटः ” ।

1)

2)

3)

4)

27. “ Memory Card ” इत्यस्य संस्कृतपदम् ।

- 1) स्मृतिका 2) गणकम् 3) विद्युत्कोशः 4) प्रगः

28. मत्स्यान् गृह्णाति ।

- 1) सौचिकः 2) घरदृः 3) अहितुण्डिकः 4) धीवरः

29. “ शूर्पः ” इत्यस्य चित्रम् ।

1)

2)

3)

4)

VIII. अधः प्रदत्तेभ्यः धातुरूपप्रश्नेभ्यः विकल्पेभ्यः समुचितं समाधानं चिनुत ।

30. “ सेवेय ” इत्यस्य लकारः ।

- 1) लिङ् 2) लट् 3) लृट् 4) लोट्

31. “ नम् ” धातोः भविष्यति-लृटि प्रथमैकवचनम्.....।

- 1) नंस्यसि 2) नंस्यथः 3) नंस्थथ 4) नंस्यति

32. मध्यमपुरुषस्य एकवचनम् ।

- 1) वद 2) पिबत 3) वर्ते 4) वर्तेय

33. “ अस् ” धातोः उत्तमपुरुषैकवचनम्.....।

- 1) अस्तु 2) एधि 3) आसीत् 4) असानि

34. अहं गुरुं (वन्द्)। वर्तमाने लटि उत्तमैकवचनम्.....।

- 1) वन्दावहे 2) वन्दते 3) वन्दे 4) वन्दध्वे

35. प्रदत्तेषु लङ्लकाररूपं।

- 1) भविष्यति 2) अभवत् 3) भवेत् 4) भवति

IX. निर्देशानुसारं विकल्पेभ्यः समुचितं प्रश्नवाचकं चिनुत ।

36. विश्वजित् आग्रानगरतः आगच्छति। विश्वजित् आगच्छति?

- 1) कति 2) किम् 3) कुतः 4) कियत्

37. मानवस्य हस्तयोः दश अङ्गुल्यः भवन्ति। रेखाङ्कितस्य प्रश्नवाचकपदम्.....।

- 1) कति 2) किम् 3) कुतः 4) कथम्

38. सीतारामः 8.30 वादने परीक्षाकेन्द्रं प्राप्तवान्। रेखाङ्कितस्य प्रश्नवाचकपदम्।

- 1) कति 2) कदा 3) कुतः 4) कथम्

39. परीक्षालेखनाय देहलीनगरं गमिष्यामि। रेखाङ्कितस्य प्रश्नवाचकपदम्।

- 1) किमर्थम् 2) कदा 3) कुतः 4) कति

X. निर्देशानुसारम् सन्धिसम्बद्धप्रश्नेभ्यः विकल्पेभ्यः समुचितं समाधानं चिनुत ।

40. “ प्रातरुदेति ” इत्यस्य पदस्य सन्धिविच्छेदः.....।

- 1) प्रात+रुदेति 2) प्रातरुत्+एति 3) प्रातः+उदेति 4) प्रात+उदेति

41. “ जशत्वसन्धेः ” सम्बद्धं पदम्।

- 1) जगद्गुरुः 2) रामष्टीकते 3) त्वङ्करोषि 4) परमार्थः

42. “ ने+अनम् ” इत्यनयोः सन्धिपदम्।

- 1) नोयनम् 2) नूनम् 3) नयनम् 4) नायनम्

43. “ बालकास्तत्र ” क्रीडन्ति। रेखाङ्कितपदस्य सन्धिविच्छेदः।

- 1) बालका+तत्र 2) बालकाः+तत्र 3) बालका+स्तत्र 4) बालकः+तत्र

43. “ वध्वागच्छति ” इत्यस्मिन् पूर्वपदम् ।

- 1) वध्वा 2) वधू 3) वधु 4) वध्व

45. व्यायामः मानवेभ्यः “ महौषधम् ” अस्ति । रेखाङ्कितस्य उत्तरपदम् ।

- 1) औषधम् 2) ओषधम् 3) उषधम् 4) एषधम्

XI. अधः प्रदत्तेभ्यः प्रत्ययसम्बद्धप्रश्नेभ्यः विकल्पेभ्यः समुचितं समाधानं चिनुत ।

46. युवकः व्यायामं कुर्वन् स्वस्थः अभवत्। रेखाङ्कितपदस्य प्रकृतिः प्रत्ययः।

- 1) कृ+शानच् 2) कृ+शत् 3) कृ+मतुप् 4) कृ+इनि

47. शिक्षकः वन्दमानां बालिकाम् आह्वयति । रेखाङ्कितपदे प्रत्ययः।

- 1) शत् 2) ल्यप् 3) तुमुन् 4) शानच्

48. क्रीडतः बालकान् पश्यत । रेखाङ्कितपदस्य प्रकृतिः प्रत्ययः।
 1) क्रीड् + शतृ 2) क्रीड् + ल्यप् 3) क्रीड् + शानच् 4) क्रीड् + क्त्वा
49. भक्ताः उत्थाय पूजां कुर्वन्ति । रेखाङ्कितपदे प्रकृतिः प्रत्ययः।
 1) उद्+स्था+क्त्वा 2) उत् + स्था + ल्यप् 3) उत्+था+ल्यप् 4) उत्+स्ता+ल्यप्
50. शिशुना क्षीरं पा+क्त । रेखाङ्कितपदयोः समस्तपदं।
 1) पातम् 2) पीतः 3) पीतम् 4) पीता
- XII. अधः प्रदत्तेप्रश्नेभ्यः निर्देशानुसारं विकल्पेभ्यः समुचितमुत्तरं चिनुत ।
51. भवने वस्त्रफलके स्तः ।
 1) नूतनः 2) नूतने 3) नूतनानि 4) नूतनम्
52. तडागे कमलानि सन्ति ।
 1) सुन्दरम् 2) सुन्दराय 3) सुन्दरे 4) सुन्दराणि
53. गङ्गानदी दीर्घा पवित्रा चास्ति । अस्मिन् वाक्ये विशेष्यपदं ।
 1) गङ्गानदी 2) दीर्घा 3) पवित्रा 4) चास्ति
54. रमेशः कबड्डीक्रीडायां कुशलः अस्ति । इत्यत्र विशेषणं ।
 1) रमेशः 2) कबड्डीक्रीडायाम् 3) कुशलः 4) अस्ति
- XIII. निर्देशानुसारम् अधः प्रदत्तप्रश्नेभ्यः विकल्पेभ्यः समुचितं समाधानं चिनुत ।
55. “ मेघसन्देशः ” इति काव्यस्य लेखकः ।
 1) माघः 2) भारविः 3) शूद्रकः 4) कालिदासः
56. सप्तारण्येषु नास्ति ।
 1) दण्डकारण्यम् 2) वेदारण्यम् 3) ब्रह्मारण्यम् 4) शिवारण्यम्
57. “ चिन्नस्वामी क्रीडाप्राङ्गणम् ” नगरे अस्ति ।
 1) मुम्बई 2) बेङ्गलूरु 3) कोलकत्ता 4) दिल्ली
58. “ धर्मो रक्षति रक्षितः ” इति संस्थायाः ध्येयवाक्यमस्ति ।
 1) INS Mumbai 2) Purvanchal University
 3) National Law school of India University 4) Chanakya National Law University
59. गीताजयन्तिः मासे भवति ।
 1) कार्तिक 2) मार्गशीर्ष 3) पुष्य 4) माघ
60. “Amrita Vidyapeetham” इत्यस्य ध्येयवाक्यम्।
 1) श्रद्धावान् लभते ज्ञानम् 2) योगस्थः कुरु कर्माणि
 3) विद्या परमं बलम् 4) नहि ज्ञानेन सदृशम्
